

UNITAT 6. RUTES URBANES

I. CONTACTE (pàgs. 178-179)

Amb aquestes imatges en forma de trencaclosques volem introduir la temàtica dels viatges: una experiència vital sempre enriquidora que permet conèixer l'entorn, la gent que hi habita, les llengües en què s'expressen els seus habitants, etc. Concretament, les imatges triades mostren símbols o icones que han esdevingut representatives de diferents ciutats d'arreu del món.

1. (pàg. 178)

Imatge 1: Barcelona

Imatge 2: Nova York

Imatge 3: París

Imatge 4: Venècia

Imatge 5: Viena

Imatge 6: Lisboa

Imatge 7: Amsterdam

Imatge 8: Londres

Imatge 9: Copenhaguen

Imatge 10: Dublín

Imatge 11: Berlín

2. (pàg. 179)

Activitat d'expressió oral i resposta oberta.

El relat del viatge podria seguir aquesta estructura:

« Vaig anar a X l'estiu/la tardor/... de l'any X amb la meua família/uns amics/ etc., El viatge va ser idea de mon pare/ma mare/ la meua germana...

Recorde especialment una plaça/un menjar típic/el viatge en avió/etc. Recomanaria visitar X, menjar X, etc.»

3. (pàg. 179)

Resposta oberta.

4. (pàg. 179)

En aquesta activitat s'ha de triar un element que siga representatiu de la localitat dels aprenents: un producte, un menjar, una festivitat, un edifici, un paratge natural, una personalitat pública important (un escriptor, un científic, un polític...), etc. Resposta oberta.

II. COMUNICACIÓ (pàgs. 180-184)

EL TEXT EXPOSITIU

Dediquem l'apartat de Comunicació al **text expositiu** i, en concret, als **itineraris** o **rutes**. El **text expositiu** tenen com a finalitat explicar transmetre informació de manera clara i objectiva perquè resulte comprensible per al receptor. Els itineraris, a més a més, solen incloure mapes o plànols que van acompanyats d'informació detallada sobre els indrets destacats (ubicació, trets principals, història, etc.) i fotografies.

1. (pàg. 181)

Després d'explicar i llegir les característiques del text expositiu treballarem per parelles aquesta activitat d'expressió oral. Establirem torns de paraula tot motivant la participació de l'alumnat.

- a) Ruta en bici: Amsterdam (bicicleta), Lisboa (tramvia), Venècia (gòndola)
- b) Ruta monumental: Barcelona, Nova York, París, Copenhaguen, Berlín
- c) Ruta gastronòmica: Viena, Dublín

2. (pàg. 182)

Seguiu les directrius d'aquesta activitat de comprensió lectora i d'expressió oral.

Text 1: El jardí Botànic (ruta verda)

Text 2: Les Torres de Quart (ruta monumental)

Text 3: La Llotja, La Llotja de la Seda o la Llotja de Mercaders (ruta monumental)

Text 4: La Seu (ruta literària)

Text 5: El llibre del Túrria (ruta verda)

Text 6: L'Estació del Nord (ruta monumental i literària)

3. (pàg. 183)

- a) Resposta oberta seguint les directrius que marca l'activitat.
- b) Resposta oberta seguint les directrius que marca l'activitat.
- c) Les torres de Quart es van construir seguint el model del castell Nuovo de Nàpols, durant el regnat d'Alfons el Magnànim. La causa històrica és que tant Nàpols com València pertanyien en aquell moment a la Corona Catalanoaragonesa.
- d) El Palau de la Generalitat es troba situat entre el carrer de Cavallers, la Plaça de Manises i la de la Mare de Déu. Actualment és la Seu de la Generalitat Valenciana. Acull el Consell de la Generalitat que està compost pel President/a de la Generalitat, el vicepresident/a del Consell de la Generalitat Valenciana (o vicepresidents) si escau, i els consellers.
- e) Resposta oberta. Pot servir d'exemple:
Remitent:
Destinatari:
Regidoria de Medi Ambient. Ajuntament d'Alacant
Sr. Joan Gisbert
Plaça de l'Ajuntament, 1
03002 Alacant

Salutació:

Distingit senyor Gisbert,

Cos:

El motiu d'aquesta carta és informar sobre la necessitat de crear una zona verda/ un parc/ zona

esportiva... a la ciutat d'Alacant.

Considerem imprescindible destinar els recursos oportuns per a dotar la ciutat d'Alacant d'aquest espai pels motius següents:

1.
2.
3.

Esperem la vostra resposta.

Comiat:

Atentament,

Signatura de la persona

Data completa

4. (pàg. 184)

Resposta oberta.

Els possibles llocs sobre els qual elaborar un text expositiu són: el Mercat central (ruta monumental), la porta dels Serrans (ruta monumental), els Jardins del Real-Vivers (ruta verda), o La Nau-universitat de València (ruta monumental i literària)....

5. (pàg. 184)

Resposta oberta seguint les directrius que marca l'activitat.

RECERCA I EXPRESSIÓ

6. (pàg. 184)

Resposta oberta seguint les directrius que marca l'activitat.

7. (pàg. 184)

Resposta oberta seguint les directrius que marca l'activitat.

8. (pàg. 184)

Es podria fer amb la classe alguna de les rutes que apareixen recomanades en el Taller digital.

III. LITERATURA (pàgs. 185-195)

MONS, IMATGES I ESTÈTIQUES POSTMODERNES

La **postmodernitat** com a concepte que defineix les darreres tendències artístiques dels anys 80 i 90 del segle XX ens permet acostar l'alumne als autors i a les obres d'una nova manera d'entendre la literatura: el teatre com a espectacle i la narrativa costumista urbana.

1. (pàg. 185)

a), b), c), d) Segurament és una paraula desconeguda per a l'alumnat, que podran interpretar literalment com alguna cosa que va després d'allò modern. Hauríem de conduir-los en la interpretació cap al concepte artístic d'una forma d'entendre l'art que va més enllà del significat que l'adjectiu « modern » ha tingut al segle.

e) Resposta oberta.

2. (pàg. 185)

Resultarà difícil fer aquesta diferenciació entre « modern » i « postmodern », però hauríem de situar-los en una accepció del concepte de « postmodern » com quelcom « més que modern ».

3. (pàg. 185)

En aquesta definició ens apropem a una accepció artística del concepte de Postmodernitat al qual ens havíem apropiat en els exercicis anteriors.

4. (pàg. 186)

a) A) Madonna, B) Protagonistes de Grease, C) Maradona, D) Ronald Reagan, E) Mazinguer Z (famosos dibuixos japonesos), F) Mikel Jackson, G) El coronel colpista Tejero, H) el cuiner Ferran Adrià, I) Arnold Swazenegger, J) La cantant Alaska i el grup Los Pegamoides, K) L'Estatut d'Autonomia, L) Felipe González, M) La caiguda del Mur de Berlín, N) L'arquitectura d'Oscar Niemeyer, O) Pedro Almodóvar.

b) Música: Madonna, Mike Jackson, Alaska;

Cinema: Pedro Almodóvar, Mazinguer Z, Arnold Swazenegger, els protagonistes de Grease;

Esport: Maradona;

Política: Felipe González, Ronald Reagan, Tejero, L'Estatut d'Autonomia.

No poden classificar-se en aquestes categories l'arquitecte Niemeyer i el cuiner Ferran Adrià.

5. (pàg. 187)

a) Tendència a l'individualisme: predomini del valor del jo per damunt de la col·lectivitat.

b) Predomini de valors materialistes: es tendeix a donar gran importància al valor material de les coses.

c) Hedonisme: obsessió per la recerca del plaer

d) Relativisme: S'acaben les ideologies majoritàries.

e) Globalització: els esdeveniments tenen conseqüències per tot arreu.

f) Manca d'utopia: S'abandonen les grans ideologies de transformació de la societat.

g) Dominada pels mitjans de comunicació de masses»

6. (pàg. 187)

a) A pesar que és una pregunta d'opinió, la resposta hauria de ser que sí. La nostra societat és la societat de la Postmodernitat: els valors que predominen en la societat actual no han canviat encara.

b) Totes són característiques del món actual.

c) Resposta oberta que ens permetrà veure quines tendències poden estar gestant-se en la nostra societat a partir del punt de vista dels nostres alumnes.

d) Resposta oberta.

LITERATURA I POSTMODERNITAT

7. (pàg. 188)

a) Eclosió narrativa: apareixen gran nombre d'escriptors. Totes les obres representen aquesta característica.

b) Disparitat de temes, estils i gèneres. Totes les obres representen aquesta característica.

c) Aparició de la narrativa de gènere i d'una narrativa costumista urbana. *No empenyeu el comissari* (gènere policíac) i *Olivetti, Moulinex, Chaffoteaux et Maury* (narrativa costumista urbana)

d) Poesia no realista, que tendeix cap al simbolisme i el subjectivisme, que suggereix i evoca. *Bruixa de dol*.

- e) Es normalitza la publicació en la nostra llengua i es venen molts llibres. *La pell freda* d'Albert Sánchez Pinyol va ser un fenomen de vendes.
- f) Esclat de la literatura juvenil per la introducció de la nostra llengua al sistema educatiu. *Camps de maduixes* de l'escriptor Jordi Sierra i Fabra (fenomen de vendes)
- g) Evolució en paral·lel a les tendències artístiques que es desenvolupen en la literatura internacional. Totes les obres que hi ha en l'exercici representen aquesta característica.
- h) Renovació del panorama teatral amb obres que donen més importància al muntatge escènic que al text.

EL TEATRE ESPECTACLE

8. (pàg. 190)

És imprescindible fer aquesta activitat amb connexió a internet per a veure el vídeo de la representació teatral de Mar i cel del grup Dagoll-Dagom i poder cantar-la amb els alumnes. És una escena molt colorista que els agradarà molt.

9. (pàg. 191)

- a) En aquest exercici tenim les característiques d'aquest muntatge teatral. Moltes d'aquestes característiques coincideixen, lògicament, amb les del teatre i la literatura d'aquest moment. A banda de veure les coincidències, l'exercici obliga a rellegir la informació teòrica sobre el teatre spectacle i sobre la literatura de la Postmodernitat.
 - 1) Combina música, cançó, ball i diàlegs. Noves tècniques dramàtiques i mescla de gèneres.
 - 2) Es representa en un gran escenari. Substitució dels espais teatrals tradicionals.
 - 3) S'ha exportat i adaptat a països d'arreu del món. Evolució en paral·lel a les tendències artístiques que es desenvolupen en la literatura internacional.
 - 4) La banda sonora (música i lletres) s'adiu amb la història. S'introdueixen noves tècniques dramàtiques.
 - 5) L'escenografia és molt cridanera. S'introdueixen noves tècniques dramàtiques.
 - 6) Els actors actuen, canten i ballen. S'introdueixen noves tècniques dramàtiques.
 - 7) S'assembla a l'òpera. S'introdueixen noves tècniques dramàtiques.
 - 8) La intensitat dramàtica.
 - 9) La música esdevé un mitjà per a expressar les emocions. Desapareixen algunes de les característiques teatrals tradicionals: diàleg.
- b) Resposta oberta.
- c) Resposta oberta.
- d) La pregunta es refereix a les imatges de la pàgina 189. En dues de les imatges s'aprecia un gran escenari: l'estadi olímpic en la cerimònia d'inauguració dels Jocs Olímpics de Barcelona i un escenari obert del Canal de la Mànega.
- e) En les tres imatges s'aprecia aquesta característica, ja que predomina l'aspecte visual i la música.

LA NARRATIVA COSTUMISTA URBANA. QUIM MONZÓ

10. (pàg. 193)

Es pot fer la lectura al mateix temps que l'escoltem o primer fer l'audició, com un exercici de comprensió oral.

CARACTERÍSTIQUES DE LA NARRATIVA POSTMODERNA

11. (pàg. 194)

Es poden apreciar les característiques següents:

- Les relacions personals apareixen marcades pels dubtes, canvis, paradoxes i la inestabilitat afectiva dels protagonistes.
 - Aquests són antiherois que es mouen per desitjos efímers i impulsos lúdics.
 - No tenen nom ni identitat: són com un objecte més d'aquest món post-industrial i despersonalitzat.
- a) Els personatges no tenen nom. Apareixen com a « agent immobiliari » i « el cosí ».
 - b) És una relació ambigua, impròpia d'una relació familiar.
 - c) Sembla que hi va haver un problema de dones entre els dos cosins, un problema afectiu.
 - d) Els dos personatges són antiherois: els dos es comporten o s'han comportat de forma immoral alguna vegada en la relació que han mantingut al llarg de la seua vida. Els dos ixen perdent.
 - e) Resposta oberta. Podem imaginar que es quedaran un poc perplexos per aquest desenllaç. Poden triar que és absurd, immoral, injust...
 - f) Resposta oberta. La reflexió sobre el llenguatge és absurda, és una mena d'anticlímax, que transforma el fet tràgic en una burla.
 - g) Es riu del lector, dels personatges i d'ell mateix com a escriptor.
 - h) Podem veure parodiats la masculinitat, la família, la moralitat, els conceptes del bé i el mal, l'heroisme...

RECERCA I EXPRESSIÓ

12. (pàg. 195)

Resposta oberta seguint les directrius que marca l'activitat.

13. (pàg. 195)

Resposta oberta seguint les directrius que marca l'activitat.

IV. LES PERSONES I LES LLENGÜES (pàgs. 196-199)

LA HISTÒRIA DE LA LLENGUA I LA HISTÒRIA DE NOSALTRES: EL CAMÍ CAP A LA RECUPERACIÓ (SS. XIX-XXI)

Breu balanç de la situació sociolingüística de la nostra llengua a les terres valencianes a partir de fets històrics, socials i culturals més importants, com ara la Renaixença (s. XIX), la Guerra Civil Espanyola (1936-1939), la dictadura del general Franco (1939-1975) i l'arribada de la democràcia (1978). Repassem conceptes sociolingüístics fonamentals que interaccionen en el procés de substitució lingüística: bilingüisme, normativització i normalització lingüístiques.

1. (pàg. 199)

Activitat de síntesi i d'expressió oral. Seguiu les orientacions del llibre de l'aprenent.

2. (pàg. 199)

Resposta oberta.

3. (pàg. 199)

Activitat que pretén la recerca d'informació i la reflexió entorn els conceptes treballats al llarg de les unitats 4, 5 i 6.

RECERCA I EXPRESSIÓ**4. (pàg. 199)**

Activitat de síntesi que arreplega el gruix dels temes treballats en les unitats 4, 5 i 6. Convé que seguïquen les indicacions per a la realització de les exposicions orals que hem donat al llarg d'aquest llibre de recursos.

V. CONEGUEM LA LLENGUA (pàgs. 200-210)

En lèxic veurem els mecanismes de generació de neologismes, cosa que també ens servirà per a eixamplar el vocabulari.

En morfologia i sintaxi, fem primerament un repàs dels verbs irregulars més freqüents, tractem els pronoms de CI i la combinació binària CD i CI, continuem amb l'anàlisi de les oracions compostes, ací amb les subordinades adverbials finals, causals i consecutives; també analitzem la diferència entre el *doncs* (consecutiu) i el *perquè* (causal).

Respecte a fonètica i ortografia, tractem la tercera part de l'abreviació (les sigles) i fem un repàs als sons [d₃] de *major* i [λ] de *millor* i a l'ortografia de *j*, *tj*, *g*, *tg*, *ll*, i *i*.

LÈXIC**ELS NEOLOGISMES****1. (pàg. 201)**

Tipus de neologismes. Solucions

- besavi: bes-avi, neologisme onomasiològic generat per derivació afegint un prefix a la paraula *avi*.
- càmping: neologisme onomasiològic generat per manlleu de l'anglès.
- CD: neologisme onomasiològic generat per siglació i manlleu de l'anglès.
- DNI: neologisme onomasiològic generat per siglació.
- forat negre: neologisme semasiològic que conté una metàfora.
- hipopòtam: neologisme onomasiològic generat per composició culta (a partir del grec *ippos* 'cavall' *potamos* 'riu').
- homicida: neologisme onomasiològic generat per manlleu (cultisme pres del llatí *HOMICÎDA*).
- IVA: neologisme onomasiològic generat per siglació.
- màquina escurabutxaques: neologisme onomasiològic generat per composició (i al segon element, metàfora).
- memòria [de l'ordinador]: neologisme semasiològic que conté una metàfora.
- migjorn: neologisme onomasiològic generat per composició.
- ONU: neologisme onomasiològic generat per siglació.
- organització: neologisme onomasiològic generat per derivació.
- rebaixar: neologisme onomasiològic generat per derivació afegint el prefix *re*.
- cambrer: neologisme onomasiològic generat per derivació.
- sociologia: neologisme onomasiològic generat per composició culta (a partir del radical llatí *SOCI-*, i del grec *logos* 'ciència').

- teixit [del cos]: neologisme semasiològic que conté una metàfora.
- formatatge: neologisme onomasiològic generat per derivació afegint el sufix -atge.
- disc dur: neologisme semasiològic que conté una metàfora.
- arxiu [informàtic]: neologisme semasiològic que conté una metàfora.

2. (pàg. 201)

Neologismes i definicions relacionats amb l'àmbit de la informàtica.

- a) Ratolí que funciona mitjançant un dispositiu que emet ones de radiofreqüència que són captades per un receptor connectat a la unitat central de processament. 9. ratolí sense cable.
- b) Adreça de correspondència electrònica. 1. adreça electrònica
- c) Conjunt d'elements físics d'un sistema informàtic. 7. maquinari
- d) Conjunt de dubtes sobre un tema específic que els internautes es plantegen repetidament, aplegats en una pàgina web amb les solucions corresponents. 8. preguntes més freqüents
- e) Fitxer amb informació sobre els hàbits, les preferències i les pautes de navegació d'un internauta que visita una pàgina web, que el servidor envia al disc dur de l'ordinador de l'internauta mitjançant el navegador. 5. galeta
- f) Icona que es crea i se sol situar a l'escriptori de l'ordinador per a poder accedir ràpidament a un fitxer o a un programa determinat. 6. icona de drecera
- g) Mantenir una comunicació simultània entre diverses persones a través d'Internet. 3. fer (una) tertúlia
- h) Pàgina web, generalment de caràcter personal i poc institucional, amb una estructura cronològica que s'actualitza regularment i que presenta informació o opinions sobre temes diversos. 2. bloc
- i) Persona apassionada per la informàtica, que té un gran coneixement de les xarxes i els sistemes informàtics i un viu interès per a explorar-ne les característiques i per a posar a prova les seues habilitats en aquest àmbit. 4. furoner -a

3. (pàg. 202)

Activitat de resposta oberta que permet enriquir el vocabulari de neologismes.

MORFOLOGIA I SINTAXI

REPÀS DE MORFOLOGIA VERBAL: ELS VERBS IRREGULARS MÉS FREQUENTS (*ser, estar, tenir o tindre, venir o vindre, fer, voler, poder, anar, eixir, viure*)

4. (pàgs. 202-203)

Ús dels verbs irregulars més freqüents en present d'indicatiu, present de subjuntiu, imperfet d'indicatiu i subjuntiu i en participi passat. Consulteu una flexió verbal.

5. (pàg. 204)

Aplicació dels coneixements de la morfologia verbals dels verbs irregulars més freqüents.

- a) sigues; pots; tens; puc; siguen.
- b) fésses o féreu; volguésses o volguéreu; teniu; sou; esteu; viviu; voleu.
- c) estiga; faça; fa; vulga; volíeu; voleu.
- d) tenen; viuen; vivíeu; teníeu; viviu; teniu; visquésses o visquéreu.
- e) anem (o anàvem); voleu; tenim; fos o fóra.

ELS PRONOMS PERSONALS FEBLES : ELS PRONOMS DE COMPLEMENT INDIRECTE (CI) I LA COMBINACIÓ DEL CD I EL CI

6. (pàg. 205)

Identificació i pronominalització del CI de tercera persona.

- a) *a Joan: li* he dit que farem un viatge.
- b) *als teus pares*: no puc contar-los, això; els dones tu la notícia; conta'ls tu la veritat.
- c) *a Esperança*: puc portar-li aquest regal.

7. (pàg. 206)

Identificació del CI i substitució pel pronom feble de tercera persona corresponent. Convé que recordem que el pronom CI de tercera persona és invariable respecte al gènere, també en plural. Aquesta insistència és especialment recomanable en alumnat que no té el valencià com a L1 o està en contacte amb població que fa servir les formes de plural *lis* i *les*, formes col·loquials i que la normativa no admet.

- a) *als meus nebots*: *els* he llegit un parell de contes
- b) *als teus companys*: porta'ls els jocs
- c) *a les teues cosines*: *els* he escrit a les teues cosines
- d) *als meus amics*: vull regalar-los una novel·la
- e) *a Verònica*: tornar-li el llibre.

8. (pàg. 206)

Distinció de la combinació binària de CI i CD de tercera persona i la combinació de reflexiu més CD de tercera persona.

- a) *se la*; *li la*;
- b) *se'ls*; *li'l*;
- c) *-s'ho*; *li ho*
- d) *se l'*; *-li'l*.

9. (pàg. 206)

Substitució dels CD i CI per pronoms febles i combinació binària corresponent.

- a) un pastís: CD (indeterminat o quantificat: *en*); als seus companys de classe: CI (m. pl.: *els*); Enric *els* n'ha portat un;
- b) un seient: CD (indeterminat o quantificat: *en*); a la xica que acaba d'entrar: CI (f. s.: *li*); Podeu deixar-li'n un? o Li'n podeu deixar un?
- c) el desdèjuni: CD (determinat m. s.: *el*); a les seues germanes: CI (f. pl.: *els*); Joan *els* l'ha fet;
- d) l'ordinador: (determinat m. s.: *el*); als meus cosins: CI (m. pl.: *els*); No m'agrada deixar-los-el;
- e) un regal: (indeterminat o quantificat: *en*); als meus pares: CI (m. pl.: *els*); Vull portar-los-en un o *els* en vull portar un;
- f) el llibre: (determinat m. s.: *el*); a Carme: CI (f. s.: *li*); Li l'he comprat.

L'ORACIÓ : LES ORACIONS COMPOSTES SUBORDINADES ADVERBIALS DE RELACIÓ CAUSA-EFECTE (1): FINALS, CAUSALS I CONSECUTIVES

10. (pàg. 208)

Anàlisi d'oracions compostes subordinades adverbials de causa efecte. Activitat de resposta oberta. Oferim a continuació una solució possible.

- a) Anna era tan atrevida que no tenia por de res (proposició subordinada adverbial consecutiva: era tan atrevida que; proposició principal: Anna no tenia por de res);
- b) Com que tenia calor, es va llevar el jersei (proposició subordinada adverbial causal: Com que tenia calor; proposició principal: es va llevar el jersei);
- c) Han allargat les vacances perquè descansem més (proposició subordinada adverbial final: perquè descansem més; proposició principal: Han allargat les vacances);
- d) Han convocat una manifestació demà, de manera que hem d'anar-hi (proposició subordinada adverbial consecutiva: de manera que hem d'anar-hi; proposició principal: Han convocat una manifestació demà);
- e) No puc anar al cine ja que estic malalt (proposició subordinada adverbial causal: ja que estic cansat; proposició principal: No puc anar al cine);
- f) Vam comprar dues entrades per entrar al teatre (proposició subordinada adverbial final: per entrar al teatre; proposició principal: Vam comprar dues entrades).

11. (pàg. 208)

Distinció entre subordinades adverbials finals i causals. Convé recordar que les subordinades causals porten el temps en indicatiu i si duen un connector perquè equival a ja que; en canvi, les subordinades finals es construeixen en mode subjuntiu (o infinitiu) i si duen un connector perquè equival a per tal de o per tal que.

- a) Subordinada adverbial final.
- b) Subordinada adverbial causal.
- c) Subordinada adverbial causal.
- d) Subordinada adverbial final.

12. (pàg. 208)

Anàlisi i classificació d'oracions compostes subordinades adverbials de relació causa-efecte.

- a) Subordinada adverbial consecutiva.
- b) Subordinada adverbial final.
- c) Subordinada adverbial final.
- d) Subordinada adverbial causal.
- e) Subordinada adverbial causal.
- f) Subordinada adverbial causal.

FIXA-T'HI: DONCS / PERQUÈ

13. (pàg. 209)

Distinció entre oracions construïdes amb un connector *doncs* (consecutiu) i un *perquè* (causal). Construcció d'oracions compostes subordinades causals a partir d'oracions simples.

- a) Joan està molt content *perquè* (*ja que, puix que, per tal com, car*) li ha tocat la loteria;
- b) No estic d'acord amb la guerra *perquè* (*ja que, puix, per tal com, car*) sóc pacifista;
- c) No vam comprar aquell cotxe *perquè* (*ja que, puix que, per tal com, car*) no teníem prou diners;
- d) No va aprovar l'examen *perquè* (*ja que, puix que, per tal com, car*) no havia estudiat gens.

14. (pàg. 209)

Distinció entre oracions construïdes amb un connector *doncs* (consecutiu) i un *perquè* (causal). Construcció d'oracions compostes subordinades consecutives a partir d'oracions simples.

- a) *Com que* li ha tocat la loteria, Joan està molt content;

- b) No estic d'acord amb la guerra, *doncs (en conseqüència, de manera que, per tant, així que)* sóc pacifista;
- c) No teníem prou diners, *doncs (en conseqüència, de manera que, per tant, així que)* no vam comprar aquell cotxe;
- d) No havia estudiat gens, *doncs (en conseqüència, de manera que, per tant, així que)* no va aprovar l'examen.

FONÈTICA I ORTOGRAFIA

L'ABREVIACIÓ: LES SIGLES

15. (pàg. 209)

Aplicació de les normes d'ús de les sigles.

- a) Turquia és un país membre de l'OTAN.
- b) Es va inscriure en la UA i en la UPV.
- c) El PB, el PEV, el PIL i el PIP són PEB del SEV.
- d) L'ONU ha imposat una multa als EUA.
- e) La IV i la UGT han convocat un dia de vaga general. .

REPÀS DE FONÈTICA I ORTOGRAFIA: els sons [dʒ] de major i [λ] de millor; les grafies j, tj, g, tg, ll, i

16. (pàg. 210)

Discriminació auditiva i articulació dels sons [dʒ] de major (pitjor, pitjar, injecció, engegar i genet) i [λ] de millor (lliure, paller, llentilla, pollastre i lliçó).

17. (pàg. 210)

Repàs de l'aplicació de les normes ortogràfiques de j, tj, g, tg, ll, i en un text donat.

llarg; aquell, viatge; Geòrgia; gent; intel·ligent; allunyada; jovenet; ioga; platja; tovallola; gitava; iaia; velle-ta; llevava; pell; ulls; conills; bullia; alls; julivert; colla; bojos; grillats.

18. (pàg. 210)

Activitat de dictat. Seguiu el procediment habitual.

VI. TALLER DIGITAL (pàg. 211)

A la part general d'aquesta guia didàctica expliquem amb detall les característiques de les activitats plantejades al llibre. Ara, de manera esquemàtica, indiquem les qüestions més importants a tenir en compte en cada activitat d'aquesta unitat:

Activitat 1. Ruta digital

- Es tracta d'una activitat senzilla respecte a la part tècnica.
- A la web s'indica l'aplicació web que s'ha d'utilitzar per a crear aquesta ruta. És una aplicació web senzilla d'utilitzar. S'explica, doncs, la part tècnica de l'activitat i és l'alumnat qui decideix quin contingut afegir. També pot dir-ho el professorat. A la web se'n fan diverses propostes per si el professorat vol dir directament quina opció triar. Amb tota la informació i l'aplicació web l'alumnat farà la ruta.
- Producte resultant: crear una ruta cultural fent servir Google Maps. L'alumne pot triar el lloc sobre el qual farà la ruta o pot dir-lo el professorat.

Activitat 2. Quim Monzó al cinema!

- Aquesta activitat pretén que l'alumnat enregistre en un suport tecnològic (càmera, tauleta tàctil o mòbil) un vídeo sobre l'obra de Quim Monzó.
- Mostrem exemples de vídeos fets i publicats a Youtube (per exemple, el de «El conte»). No cal que l'alumnat els penge a Youtube; si ho fan, ho poden fer de forma privada i poden escriure la contrasenya a l'hora de mostrar-lo a classe.
- Producte resultant: un vídeo digital que es pot visualitzar a la pissarra digital, enviar als amics de les xarxes socials, etc.
- A classe es pot fer «una sessió de cinema» amb els vídeos fets.

Activitat 3. Cacera del tresor «El teatre espectacle»

- En aquesta activitat l'alumne ha de seguir les indicacions que es donen a cada part de la Cacera del tresor (Introducció, Preguntes, La gran pregunta) utilitzant recursos d'Internet. Apareixen pàgines web on es mostra una gran diversitat de fragments teatrals: Dagoll-Dagom, Els Joglars, Els Comediants, etc.
- Les preguntes, així com la gran pregunta, es contesten a partir de l'opinió de l'alumnat. No són preguntes amb resposta única. Es valorarà, doncs, la coherència del text, la riquesa lingüística i correcció gramatical.
- Producte resultant: Es reflexiona en petits grups i exposen a la classe les conclusions sobre la «gran pregunta» que es fa, la qual és de reflexió i opinió.

Activitat 4. Test final

- Hem creat un test amb una bateria de preguntes tancades (3-4 opcions de resposta) per tal de preguntar a l'alumnat qüestions sobre els continguts de tots els apartats de la unitat.
- Es fa aquest test per tal que servisca de recurs d'avaluació al professor. Són 15 preguntes sobre les qüestions més importants de la unitat.
- Les solucions de les respostes apareixen a la plataforma i només les pot veure el professor.

VII. RESUM (pàg. 212)

Llegir els resums dels diferents apartats.

Escriure en un quadern a part les definicions que hi apareguen.

Fer un esquema de tots els conceptes i continguts treballats per a dur-lo al portafoli.

Buscar imatges al·lusives relacionades amb el significat dels mots pertinents.

Aprofitar les activitats del taller digital per a fer la portada de la unitat del seu quadern d'activitats.

VIII. COMPROVACIÓ (pàg. 213)

1. a) V b) F c) F d) V

2. Resposta oberta: els alumnes poden contestar diferents fets històrics que caracteritzen el període que va des de mitjans de la dècada dels 70: la caiguda del Mur de Berlín, la Perestroika, l'arribada al poder de Ronald Reagan i Margaret Thatcher, l'entrada d'Espanya en la UE...

3. Resposta oberta.

- 4.** S'ha de fer referència a tota la tasca feta per Pompeu Fabra a Catalunya i l'aprovació de les Normes de Castelló al nostre territori.
- 5.** La norma és el resultat de codificar l'ortografia, el lèxic i la gramàtica d'una llengua.
L'estàndard és un model de llengua comú per a tots els parlants.
- 6.** La generació de neologismes, sobretot, dels propis de la terminologia de la ciència, de la tècnica, dels esports, etc. és molt important per a les llengües que es troben en procés de normalització: de recuperació de l'ús social en tots els àmbits. Cal que hi haja els termes adequats perquè aqueixa llengua pugui usar-se en la física, en la química, en la informàtica, en la medicina, en els esports, etc.
- 7.** Resposta lliure.
- 8.** Ús dels verbs irregulars.
- a) pugui;
 - b) estigui; vingui;
 - c) voleu (o volíeu); fem (o féssim o férem);
- 9.** Identificació dels CD i CI, substitució i combinació binària dels pronoms corresponents.
- a) a *Lluïsa*: CI f. s. (*li*); *una mentida*: CD indeterminat o quantificat (*en*): *Li n'he dita una*
 - b) *arròs amb conill*: CD indeterminat (*en*); *als meus germans*: CI m. pl. (*els*): *els en faré*
 - c) *açò*: CD neutre (*ho*); *al teu company*: CI m. s. (*li*); *Deixa-li-ho*.
- 10.** Anàlisi d'oracions compostes subordinades adverbials amb relació de causa-efecte.
- a) Proposició principal: *Li han fet un regal*; proposició subordinada (adverbial causal): *perquè era el seu aniversari*;
 - b) Proposició principal: *podem anar al cine*; proposició subordinada (adverbial causal): *Com que tenim dues hores lliures*;
 - c) Proposició principal: *Li han fet un regal*; proposició subordinada (adverbial final): *perquè estigüés content*.
- 11.** Distinció i utilització del connector *doncs* (consecutiu) i *perquè* (causal).
- a) *perquè*;
 - b) *doncs*;
 - c) *doncs*.
- 12.** Aplicació de les normes d'ús de les sigles.
- a) AVL;
 - b) BOE
- 13.** Aplicació de les normes ortogràfiques de *j*, *tj*, *g*, *tg*, *ll*, *i*.
iode; garatge; fenoll; joventut; corretja; iogurt; llepolia.

